YURT DIŞI MARKA TESCİL DESTEĞİNE İLİŞKİN GENELGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, 17/08/2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanı kararıyla yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında yer alan yurt dışı marka tescil desteğinin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçlere ve bu süreçlerin Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden işleyişine yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Genelge, 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) 5973 sayılı Kararın 2 nci maddesinde belirtilen tanımlara ilave olarak bu Genelgede geçen;

a) Bakanlık yurt dışı temsilcisi: Ticaret Müşaviri/Ataşesi veya Bakanlık tarafından ilgili ülkede görevlendirilen Bakanlık temsilcisini,

b) Destek Yönetim Sistemi (DYS) : Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini,

c) İlişkili kişi:
1. Destek kapsamındaki şirketin kendi ortaklarını,
2. Destek kapsamındaki şirketlerin veya söz konusu şirketlerin ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
3. Destek kapsamındaki şirketler veya söz konusu şirketlerin ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
4. Destek kapsamındaki şirketlerin veya söz konusu şirketlerin ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,
5. Ortakların eşlerini,
6. Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarını,

ç) İncelemeci kuruluş: Şirketlerin üyesi bulundukları İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerini

d) Kayıtlı Elektronik Posta (KEP): 06/12/2018 tarih ve 30617 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri uyarınca; elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,

e) Karar: 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Kararı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Marka Tescil Giderlerinin Desteklenmesi

Destekten yararlanacak şirketlere ilişkin esaslar ve desteklenen giderler

MADDE 4 – (1) Bu Genelge kapsamında şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının aşağıda belirtilen giderleri desteklenir:

a) Yurt dışında tescil ettirilmesine ilişkin marka/patent bürosu hizmet, danışmanlık giderleri, markanın o ülkede başka bir şirket adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme, avukatlık ile ilgili bütün zorunlu giderleri

b) Yurt dışında tescil ettirilmiş markalarının korunmasına ilişkin avukatlık giderleri

(2) Yurt dışı marka tescil başvurusunun desteklenebilmesi için yurt dışı marka tescil başvurusunun yapılmış olması yeterlidir.

(3) Marka yenileme giderleri destek kapsamında değildir.

(4) Desteklenecek yurt dışı marka tescil faaliyetlerinde; Türk Malı imajına zarar verecek şekilde, ülke menşeini farklı gösteren ifade, sembol, şekil, işaret veya ülke, şehir isimlerinin kullanılması durumunda, ilgili giderler destek kapsamında değerlendirilmez.

(5) Yurt içi tescili ile yurt dışı marka tescil başvurusunun aynı şirket adına olması ve ilk tescilin yurt içinde gerçekleşmiş olması gerekir.

(6) Bu Genelge kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren şirket ile faturayı düzenleyen tarafın ilişkili kişi olmaması gerekmektedir.

Destek süresi ve hesaplaması

MADDE 5 – (1) Dört yıllık destek süresi, bu desteğe ilişkin ilk destek ödemesine esas teşkil eden ödeme belgesinin tarihinden itibaren başlar. Devam eden dönemde marka tescil destek başvurusu yapılmamış olması, limite esas süreyi kesmez.

(2) Yurt içi marka tescili gerçekleşmeden yurt dışı marka tescil başvurusunun yapılmış olması durumunda, 6 aylık destek başvuru süresi içerisinde yurt içi marka tescil işleminin gerçekleşmiş olması şartıyla, söz konusu markanın yurt dışında tesciline ilişkin giderleri desteklenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Destek Ödeme Başvurusu ve Onay

Destek ödeme başvurusu

MADDE 6 – (1) Yurt dışı marka tescil desteği için şirketler Ek-1'de yer alan bilgi ve belgelerle ödeme belgesi tarihinden itibaren 6 ay içerisinde üyesi oldukları incelemeci kuruluşa başvurularını yaparlar. Şirketlerin yurt dışı marka tescil harcamalarına ilişkin destek başvuruları, başvuruda bulunulan incelemeci kuruluş tarafından sonuçlandırılır.

(2) Destek kapsamında talep edilen her türlü bilgi ve belgenin DYS aracılığıyla iletilmesi gerekir. Başvuru sahibine yapılacak bildirimler DYS aracılığıyla yapılır. Destek sürecine ilişkin başvuruların alınması, incelenmesi ve sonuçlandırılması kapsamındaki tüm iş ve işlemler DYS üzerinden gerçekleştirilir. DYS üzerinden yapılan tüm başvuru ve bildirimlerde DYS üzerindeki başvuru ve bildirim tarihleri esas alınır.

Eksik tamamlama

MADDE 7 – (1) Destek başvurularına ilişkin incelemeci kuruluş tarafından yapılan inceleme neticesinde DYS üzerinden iletilmesi talep edilen eksik bilgi/belgelerin; şirkete bildirildiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde tamamlanmaması halinde, söz konusu harcamalar destek kapsamında değerlendirilmez. 3 aylık süre incelemeci kuruluş tarafından DYS üzerinden yapılan bildirim tarihiyle başlar; şirketin DYS üzerinden ilgili bilgi/belgeyi incelemeci kuruluşa iletmesi ile sona erer.

(2) Eksik tamamlama süresinin bitimini müteakip, incelemeci kuruluş tarafından yapılan inceleme neticesinde ilk eksik bildirimine konu edilmemiş eksik bilgi/belgelerin bulunması halinde, incelemeci kuruluş Bakanlığın uygun görüşünü alarak söz konusu eksik bilgi/belgenin tamamlanmasını teminen 1 defaya mahsus 3 aya kadar ilave süre verebilir.

Yurt dışında düzenlenen belgelerin onaylanması

MADDE 8 – (1) Bu Genelge kapsamında şirketler tarafından yapılan destek başvurularında sunulması gereken ve yurt dışında düzenlenmiş olan tüm belgeler, söz konusu belgelerin düzenlendiği ülkedeki Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayına tabidir. Bu belgeler, ilgili incelemeci kuruluş tarafından DYS üzerinden belgelerin düzenlendiği yerde görevlendirilmiş Bakanlık yurt dışı temsilcisinin onayına sunulur. Türkiye'de düzenlenen belgeler için Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayı aranmaz.

(2) Bakanlık yurt dışı temsilcisi yabancı dilde düzenlenen yurt dışı belgeyi onaylayabileceği gibi yeminli tercümanlar tarafından tercüme edilmiş belgeleri de onaylayabilir.

(3) Bakanlık yurt dışı temsilcisinin belgelere ilişkin verdiği onay, belgenin ilgili ülke mevzuatına uygun olarak düzenlendiği ve harcamanın ortalama rayice uygun olduğu hususlarını kapsar.

(4) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunmadığı ve başka bir ülkenin Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından akreditasyonun da sağlanmadığı yerler ile Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunduğu ancak kadroların münhal olduğu yerlerde Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayı gerektiren evrakı ülkedeki diğer bir Bakanlık yurt dışı temsilcisi onaylar. Ülkede başka Bakanlık yurt dışı temsilcisi bulunmadığı takdirde ise onaylamaya ilişkin hususları belirlemeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

İlave destek oranları

MADDE 9 – (1) Kararın 29 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında hedef ülkelere yönelik ilave puan uygulamasında ilgili destek başvurusuna ilişkin ödeme belgesi tarihindeki yıl için Bakanlıkça belirlenen ve Bakanlık resmi internet sitesinde (www.ticaret.gov.tr) yer alan hedef ülkeler listesinde bulunan ülkeler için destek oranına 20 puan ilave edilir.

(2) Kararın 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında hedef ülkelere hedef sektörlerde ilave puan uygulamasında, ilgili destek başvurusuna ilişkin ödeme belgesi tarihindeki yıl için Bakanlıkça belirlenen ve Bakanlık resmi internet sitesinde (www.ticaret.gov.tr) yer alan hedef sektörler ve hedef ülkeler listesindeki ülke ve sektörler için destek oranına 5 puan ilave edilir.

(3) Bir yurt dışı marka tescil faaliyetinin birden çok ülkeyi kapsaması durumunda, söz konusu ülkelerin tamamının hedef ülkeler listesinde yer alması halinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ilave destek oranı uygulanır.

(4) Hedef ülkelere hedef sektörlerde ilave puan uygulamasında, hedef ülkede marka tescili yapılan tüm ürünlerin hedef sektörlerde olması halinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ilave destek oranı uygulanır.

Ödeme esasları

MADDE 10 – (1) Desteğe konu tüm ödemelerin, şirket ya da ilgili yurt dışı şirketi veya şubeleri tarafından şirket hesabından olmak kaydıyla bankacılık kanalıyla yapılması gerekmektedir. Ödeme belgelerinde banka onayı aranmaz.

(2) Banka onaylı hesap ekstresi/dökümü ödeme belgesi olarak kabul edilir. Çek ile yapılan ödemelerde çekin fotokopisi ile birlikte çekin ödendiğine ilişkin banka kayıtlarının da ibraz edilmesi gerekir. Müşteri çeki veya cirolu çek ile yapılan ödemeler destek kapsamında değerlendirilmez. Kredi kartı ile yapılan ödemelerde kredi kartı ekstresinin ibraz edilmesi gerekmektedir.

(3) **(Ek:29/10/2026)** Kredi kartı ile ödeme işlemlerinde şirket kredi kartlarının yanı sıra, şirket adına harcama yapmaya yetkili kişilere ait kredi kartları ile yapılan ödemeler de kabul edilir.

(4) Uluslararası standartlarda bankacılık sisteminin yerleşmediği ülkelerde bankacılık sistemi dışında yapılan ödemelerin desteklenebilmesi için, ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisinin ödeme belgesinin o ülke şartlarında muteber olduğuna ilişkin onayı gerekir.

(5) Harcama belgelerinin rayice uygunluğu konusundaki değerlendirme, yurt dışında düzenlenen belgelerde Bakanlık yurt dışı temsilcisi, yurt içinde düzenlenen belgelerde ise incelemeci kuruluş tarafından yapılır. Rayice uygun olmadığı tespit edilen harcamalar destek kapsamında değerlendirilmez.

(6) Satın alma işlemi yurt içinde, ifası yurt dışında gerçekleştirilen marka tescil hizmetlerine yönelik destek başvurularında; Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 60 sayılı Katma Değer Vergisi Sirküleri çerçevesinde KDV'nin konusuna girmediği belirtilen hizmetlerin giderleri KDV hariç desteklenir.

(7) Bakanlık, destek müracaatının değerlendirilerek ödeme yapılacak şirketlerin belirlenmesi ile ödeme miktarlarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına (TCMB) bildirilmesi konusunda incelemeci kuruluşun yetkilendirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapabilir.

(8) Ödemeye ilişkin, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin (dolaylı vergiler dahil) Türk Lirası (TL) cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanları ise ödeme belgesi tarihindeki Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer alan çapraz kurları ve döviz alış kurları esas alınarak TL olarak ödenir. Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer almayan ülke para birimleri TL'ye çevrilirken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Alım Satıma Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda yer alan kurlar esas alınır.

(9) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Alım Satıma Konu Olmayan Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda yer almayan ülke para birimlerine istinaden yapılan kur hesaplamalarında Bakanlıkça uygun görülen diğer uluslararası veri kaynakları esas alınır.

(10) Ödeme belgesi üzerinde sadece işlem tarihinin yer alması durumunda işlem tarihi, hem işlem hem de valör tarihinin yer alması durumunda valör tarihi esas alınır.

Mahsup

MADDE 11 – (1) (Değişik:30/06/2025) İnceleme neticesinde destek ödemesi yapılabilmesi için, başvuru sahibinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunup bulunmadığına ilişkin sorgulama re'sen yapılır veya belge talep edilir.

(2) (Değişik:30/06/2025) Destek ödemesi, başvuru sahibinin anılan kurumlara vadesi geçmiş borcu bulunmadığına ya da borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin bilgi/belgenin temin edilmesini müteakip yapılır.

(3) (Değişik:30/06/2025) Destek ödemesi yapılacak başvuru sahibinin anılan kurumlar nezdinde borcunun bulunduğunun tespit edilmesi halinde, mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Destek tutarının borçların tamamını karşılaması halinde her iki kuruma, bakiye kalırsa başvuru sahibine ödeme yapılır.
b) Destek tutarının borçların tamamını karşılamaması halinde borç durumunu gösterir bilgi/belgelerde yer alan tutarların destek tutarına orantılanması suretiyle her iki kuruma dağıtım yapılır.
c) Kurumlardan birisi tarafından haciz konulmuşsa, haczi koyan kurumun alacağı öncelikle ödenir. Her iki kurum tarafından da haciz konulmuşsa, öncelikle ilk haczi koyan kuruma ödeme yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Belgelerin saklanması ve saklama süresi

MADDE 12 – (1) Bu Genelge kapsamında DYS üzerinden ibraz edilen her türlü belgenin asıllarının gerektiğinde denetlenmek ve incelenmek üzere 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun "Belgelerin saklanması, saklama süresi" başlıklı 82 nci maddesi ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde 10 yıldan az olmamak üzere sınıflandırılmış bir biçimde başvuru sahibince saklanması zorunludur.

Yetki

MADDE 13 – (1) Bu Genelge ile ilgili yeni ekler ihdas etmeye, mevcut Genelge eklerinde değişiklik ve ilave yapmaya, bu Genelgeye ilişkin talimatlar vermeye, özel ve zorunlu durumlar ile mücbir sebep hallerinde ortaya çıkacak hususları inceleyip sonuçlandırmaya ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki

aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 14 – (1) 07.05.2021 tarihli Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi İle Destek Yönetim Sistemi Üzerinden İşleyişine İlişkin Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihinden önce gerçekleştirilen/ onaylanan/harcamasının tamamı veya bir kısmı yapılan (ödeme belgesi tarihi Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih veya söz konusu tarihten önce olan) faaliyetlere ilişkin destek başvurularının sonuçlandırılmasında yürürlükten kaldırılan mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır. Bununla birlikte söz konusu başvurular, varsa bu Genelgenin lehe olan hükümlerinden yararlandırılır.

(2) Bu Genelgenin 14 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılmış mevzuat ile yürürlükten kaldırılan Yurt Dışı Birim Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge çerçevesinde yapılmış başvurulara ilişkin tüm iş ve işlemler KEP usulü ile sonuçlandırılır.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki başvurulara ilişkin Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından onaylanması uygun görülen belgelerin üzerine "5973 sayılı Karar çerçevesinde onaylanmıştır." şerhinin düşülmesi, imzalanması, ad-soyad yazılması ve tarih atılması gerekir. Birden fazla sayfayı içeren belgelerde söz konusu şerhin kaç sayfayı kapsadığı belirtilerek sadece ilk ya da son sayfada yer alması ve diğer sayfalara ise Bakanlık yurt dışı temsilcisinin parafının atılması yeterlidir.

(4) Bu maddede belirtilen süreler dahilinde Bakanlık yurt dışı temsilcisinin onayına sunulan belgelerin Bakanlık yurt dışı temsilcisinden kaynaklanan nedenlerle ilgili incelemeci kuruluşa süresinde ibraz edilememesi durumunda ilgili belgelerin Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği evrak kayıtlarına giriş tarihi incelemeci kuruluş evrak kaydına giriş tarihi olarak kabul edilir.

(5) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga 2010/6 sayılı Tebliğ kapsamında Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yapılan belge onayları 5973 sayılı Karar çerçevesinde yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Genelgeyi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.